

PRZEWIERZGNIENIE (4) *sb n*

przewierzgnienie (4), [**przewirzgnienie, przewiergnienie**].

Pierwsze, drugie i trzecie e jasne, końcowe z tekstów nieoznaczających é oraz -é.

sg *N* przewierzgnieni(e) (2). ◊ *A* przewierzgnieni(e) (2). ◊ [*I* przewierzgnieni(e)m. ◊ *L* przewiergnieniu.]

Sł stp, Cn brak, Linde s.v. przewierzgnąć.

Rzeczownik od „przewierzgnąć” i „przewierzgnąć się”: Momentum, exigua quaedam mutatio, et indivisibilis, Bárzo krótka á prętka przemienność/ przewierzgnienie/ przewrócenie/ vpádnienie/ też máły kąfek którey rzeczy/ mgnienie oká. Mącz 230b; [UrsinGramm 167; przewierzgnienie/ Immutatio, transformatio, transubstantiatio. Volck Vvv v].

a. Przemiana, zmiana w coś innego (3) :

[*przewierzgnienie w kogo: Ale y ono co Serwecyánie mówią/ żeby lie fyn wieczny (przed fwym przewierzgnieniem w człowieká) miał z kłztałtu Bożego wyniszczyć/ bład ieft. BudArt Q.*]

α. O eucharystii [w tym: czego (2)] (3) : *CzechRozm 262; [Co to wždy jest, iż Niemcy przed chlebem klękają, a o przewiergnieniu jego nic [...] nie rozumieją? NieuwiarŚm 87].*

przewierzgnienie w co (2): [Gdyby tedy Iezuitowie vkázác byli mogli v Doktorow Świętych to łowo Tránsfubstánciácia/ ktore znáczy przeistoczenie álbo przewirzgnienie iftności iedney w drugá GrzegŻarnPos 1597 160]. Cf Wyrażenie.

Wyrażenie: »przewierzgnienie chleba w ciało i ([a]) wina w krew, chleba i wina w ciało i w krew« (1:1): KrowObr 197; bowiem co oná [rzecz] twierdzi przewierzgnienie ábo przemienienie chlebá y winá w ciáło y w krew: to zász ta/ tyłkoż to łowko przewierzgnienie odrzuciwfzy/ twierdzi/ żeby [...] CzechRozm 262; [[obyczaj używania ciała Pana Chrystusowego] ieft od Apóstołow fwiętych wypifány/ y w pirwšzym Košciele Krzešciáńskim áż do tąd záchowány/ poki tá omylna Tránsfubstántiátia/ to ieft/ przewirzgnienie Chlebá w Ciáło á wina w krew Páná Kryřtuřowę/ od ludzi duchem Szátáńfkim zmamionych/ nie było wynálezione y wymyřlone. GilKat 387 (Linde s.v. przewierzgnąć)].

Szeregi: [»przeistoczenie albo przewirzgnienie«: *GrzegŻarnPos 1597 160 cf przewierzgnienie w co.*]

»przewierzgnienie a(l)bo przemienienie« [szyk 1:1] (2): Przemienienie álbo przewierzgnienie chlebá w ciáło y winá w krew/ naprzod wymyřlił [...] Innocentius trzeci Papieřz *KrowObr 197; CzechRozm 262.*

b. [Zmiana nazwy: bo to nieřlychána w Polřczé/ aby Mřza miáľá być wieczęřą: wyřcie tákie przewierzgnienie vczynili od lat 40. y ná znák tego nie zowiećie więcey Mřzą/ tylko wieczęřą *ŁaszczOkulary D3v.*]

Synonimy: a. przeistoczenie, przeiszczenie, przemienienie.

Cf **PRZEWIERZGNAĆ**